Umsjón: Anna Heiður Oddsdóttir

Góður hvalreki á fjörur Kjarvalsstaða

„Þessar sýningar eru gífurlegur hvalreki á fjörur okkar" sagði Aðalsteinn Ingólfsson, listfræðingur, er við hittum hann á Kjarvalsstöðum fyrir skömmu, en þar á nú að fara að opna tvær sýningar.

Vestursalnum hefur verið skipt í tvo hluta. Í öðrum helmingnum gengst félagið Myndkynning fyrir sýningu á „original" grafík eftir ýmsa listamenn, Erró, Salvador Dali, Marc Chagáll, Tapies, Miró, Picasso, Vasarely og fleiri góða menn. Um helmingur verkanna er eftir Erró og er þetta því stærsta sýning hans í ellefu ár. Meðal þeirra má nefna seriu af myndum sem Erró gerði eftir fyrirmynd erlendra rekkjusiðabóka. Inn í myndirnar fléttar hann síðan vígvélar ýmiss konar.

Við rákumst nýlega á umsagnir nokkurra gagnrýnenda um sýningu sem Erró hélt í Paris árið 1960, þá 27 ára gamall. Einn þeirra, Alain Jouffroy, hefur þetta um Erró að segja: „Ferró, nafn sem knýr að dyrum. Og það er spá mín, að þær opnist fljótlega á gátt. Þá munu menn sjá hvað stórvirkið, sem Ferró er byrjaður á, er í raun og veru: innfjálg, margar þeirra hafa aldrei sést opinberlega áður. „Það má segja að þetta sé nokkurs konar dagbók um ákveðið tímabil" sagði Aðalsteinn. „Hérna eru

Tilbrigði um Halldór Laxness.

Tvær myndanna úr seríunni sem Erró gerði með erlendar rekkjusiðabækur að fyrirmynd.

viðfeðm og hrikaleg sýn á daglegt líf nútímamannsins svo ekki sé fastar að orði kveðið, en stefna verksins er of umfangsmikil til að unnt sér að lýsa henni til nokkurrar hlítar í þessari frásögu. Þó er ekki of snemmt að rannsaka verk Ferrós af gaumgæfni. Það knýr til umsagna, krefst afstöðu hjá áhorfanda, lætur hann ekki í friði, ögrar lítilsvirðingu eða kveikir bál."

Einkasafn Gunnars heitins í Geysi til sýnis.

Hinumegin í salnum sýna Kjarvalsstaðir einkasafn Gunnar heitins Sigurðssonar í Geysi. Þetta eru málverk og teikningar eftir tæplega tuttugu listamenn sem voru upp á sitt besta á árunum '45-'60, þar á meðal septembermálarana. Myndirnar eru í kringum níutíu talsins og gamlar fágætar myndir eftir Jóhannes Jóhannesson, ýmis sjaldséð verk eftir Þorvald Skúlason, litlar myndir eftir Nínu Tryggvadóttur og svo mætti lengi telja. Gunnar rak Listvinasalinn á sínum tíma, og margir þessara málara voru góðvinir hans. Ég tel að það sé mjög fróðlegt fyrir ungt fólk að sjá þessa sýningu, því að þessi kafli í sögu íslenskrar myndlistar er nokkuð óljós og lítt þekktur."

Grafíksýningin opnar í dag, en sýningin á einkasafninu á morgun. Þær standa báðar til 16. ágúst.

SÝNINGAR

Listasafn: Sýning á verkum í eigu Listasafnsins eftir marga íslenska listamenn.

Norræna húsið: Þrír listamenn sýna verk sín í boði Norræna hússins. Það eru þau Ragnheiður Jónsdóttir Ream, Hjörleifur Sigurðsson og Snorri Sveinn Friðriksson. Sýning á myndum og teikningum af gömlum íslenskum torfbæjum.

Kjarvalsstaðir: Sporrong grafík: Chagall, Dali, Tapies og Guðmundur Erró. Einkasafn Gunnars heitins Sigurðssonar.

Forsalur Þjóðminjasafnsins: Sýningin „Íslenskar útsaumsgerðir" er opin frá kl. 13.30 til 16.00.

Mokka: Ljón norðursins heldur sýningu á verkum sínum.

Bogasalur: Sýningin Brúðkaup og brúðarskart opin frá kl. 13.30-16.00.

BÖLLIN

Hótel Saga: Galdrakarlar og fleiri í Súlnasal á föstudag. Opið í Lækjarhvammi og Átthagasal. Hljómsveit Árna Ísleifs skemmtir í Súlnasal á laugardag.

Glæsibær: Ásar leika um helgina.

Leikhúskjallarinn: Kjarnar skemmta um helgina.

Sigtún: Pónik og Einar skemmta föstudags- og laugardagskvöld. Drekar leika fyrir gömlu dönsunum á sunnudagskvöld.

Óðal: Diskótek.

Sesar: Diskótek.

Hótel Borg: Haukur Mortens skemmtir um helgina.

Skiphóll: Hljómsveit Gunnlaugs Pálssonar skemmtir um helgina.

Tjarnarbúð: Eik skemmtir á föstudag, Fresh á laugardag.

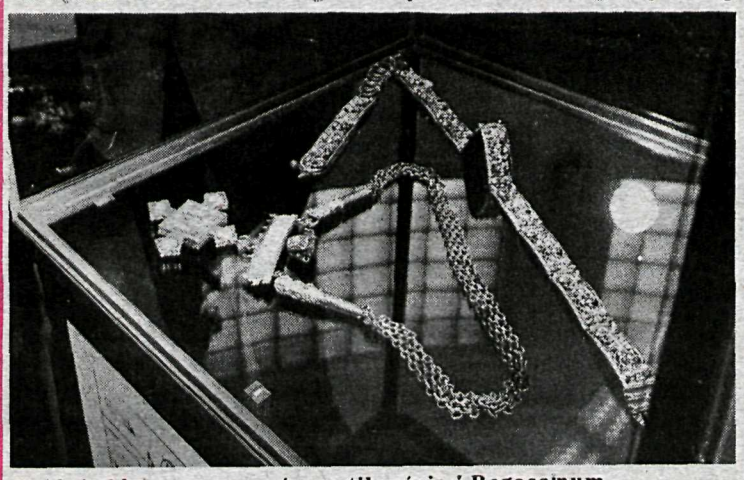
Röðull: Gaukar leika á föstudags- og laugardagskvöld.

Klúbburinn: Hljómsveit Gissurar Geirssonar og Meyland skemmta föstudag og laugardag.

Brúðarskart í Bogasal

Nýlega var opnuð sýning „Brúðkaup og brúðarskart" í Bogasalnum. Sýning þessi er að stofni til deild Íslands á sýningunni „Love and marriage, Aspects of popular culture in Europe", sem haldin var á vegum Evrópuráðs í Antwerpen sumarið 1975.

Dr. Selma Jónsdóttir, forstöðumaður Listasafns Íslands, Árni Björnsson og Elsa E. Guðjónsson, safnverðir við Þjóðminjasafnið önnuðust undirbúning þeirrar deildar ásamt Jóhannesi Jóhannessyni listmálara, sem teiknaði sýningardeildina og sá um uppsetningu sýningargripa. Tilgangurinn með sýningunni er að sögn umsjónarmanna hennar að gefa

Nokkrir hlutanna sem nú eru til sýnis í Bogasalnum.

dálitla hugmynd um brúðarskart — klæðnað og aðra hluti sem tengdir voru brúðkaupum á Íslandi áður fyrr, einkum á 17. og 18. öld. Elstu sýningargripirnir munu vera frá 16. öld. Þeir eru flestir úr Þjóðminjasafninu, en Stofnun Árna Magnússonar lánaði handrit af Jónsbók frá 16. öld og Landsbókasafnið tvö handrit, brúðkaupssiðabækur frá 17. og 18. öld.

Tveir karla báru mjaðdrekku á milli sín

Til er brúðkaupssiðabók eftir Eggert Ólafsson lögmann og lýsing á brúðkaupi Eggerts frá 1767 eftir séra Björn Halldórsson í Sauðlauksdal. Meginatriði lýsingarinnar eru rakin í sýningarskrá og segir þar meðal annars: „Þann dag var drukkið bóndaminni og þótti sú „cerimonia" skemmtilegust og nýstárlegust. Það minni var drukkið undir berum himni í kirkjugarðinum í Reykjaholti.... Til bóndaminnis hafði verið byrlaður sérstaklega mjöður og mungát, grasaður og áfengur og báru í garðinn tveir karlar mjaðdrekku á milli sín. Flutti síðamaður stutta ræðu fyrir hjónunum og afhenti þeim minnið, brúðguminn þakkaði og tók sér fyrir stóra sæmd að heita og vera ærlegur bóndi."

Sýningin verður opin fram í september alla daga vikunnar frá kl. 13.30-16.00.

„Mungátin morar af lifandi vakning"

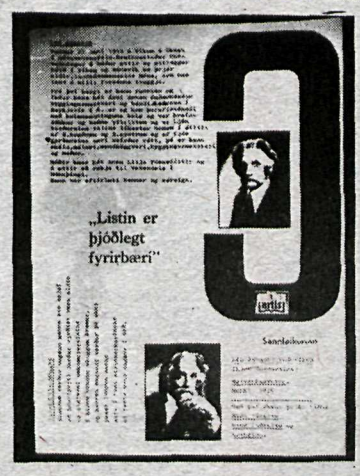
Leó gaf okkur þessa mynd til birtingar. Hann segir flesta vera sammála um að hún sé japönsk í listinni.

„Rís dagur með birtu himnanna
að baki
bjarmi slær skugga og
skelfir myrkur
mungátin morar af lifandi
vakning
hví brestur þá bogfimi
augans að sjá
að hér liggur hjarnklofið
barn í lindarvatni.

Lifnar land
við fjallabrún
loga dalir
engi og tún
af sólargliti
morgunroðans
ó, þú guð
sem hefur húm
að hurðum þess
er velur rúm
að manns og konu boga
ekki læt ég hjóm og skúm
í arni mínum loga."

Með þessum orðum heilsaði Ljón norðursins, eða Leó Árnason eins og hann heitir réttu nafni, blaðamanni Vísis í stuttri heimsókn upp á Mokka fyrir skömmu.

Leó heldur þar sýningu um þessar mundir og stendur hún næstu tvær vikurnar. Á sýningunni kennir margra grasa, þar eru bæði ollumyndir, pennateikningar og tússmyndir. Okkur gafst því miður ekki tækifæri til að tala meira við Leó né

Þessar upplýsingar um Leó er að fá á sýningunni.

smella af honum mynd, því að eftir að hafa farið með kvæðið var Ljónið hlaupið af stað til Selfoss til að reka þar einhverra erinda.